

N. J. Larsen: Den Opfattelse af Grundlovens §. 75, som det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Goos) igaar gjorde sig til Tolk for, er, saavidt vides, først opfundet af Theologer og har ikke hidtil kunnet glæde sig ved nogen synderlig juridisk Tilslutning. Den er opfundet i høifirkelige Kredse, hvor man altsaa dog ikke har ment at kunne komme frem, som ønskeligt kunde være, ved Hjælp af den Opfattelse, at det er Kongen, der som summus episcopus skulde sidde inde med den egentlige Kirkemyndighed; som en Nødhjælp er denne Opfattelse, for hvilken det ærede Medlem udtalte sig, kommen for Dagen. Den gaar jo ud paa, at naar § 75 i Grundloven siger, at Folkekirkens Forsatning skal ordnes ved Lov, saa er det en Paragraf, der egentlig svæver ude i Fremtiden og ikke vedkommer Nutiden, saaledes at den, som det ærede Medlem ogsaa udtrykte sig, hvis jeg hørte rigtig, egentlig kun gaar ud paa, at der skal gives Folkekirken en Forsatning (Goos: Ved Lov), ja, ved Lov, og dette „ved Lov“ tror jeg, at man maa have med, thi derpaa kommer det ligejaa meget an, som paa „Forsatningen“, Paragrafen indeholder disse to Ting i en sammentrængt Form, at Folkekirken skal have en Forsatning, og at Forsatningen skal gives ved Lov. Nu kan man jo sige, som det er blevet sagt, at „ved Lov“ betyder ikke Andet, end at Forsatningen kan gives ved simpel Lov, at man ikke behøver Grundlovsform, saa at altsaa Paragrafen opfattes, som om der stod, at Folkekirkens Forsatning kan ordnes eller gives ved simpel Lov. Men hvis Paragrafen virkelig kunde forstås paa den Maade, som om der stod „kan“, ser man let, at saa blev hele Tilfagnet borte, saa blev det ikke noget Raabud til Fremtidens Lovgivningsmagt om at tilveiebringe en Forsatning for Kirken. I dette „ved Lov“ ligger altsaa det Samme, som om der stod „kun ved Lov“. Man har sagt, at dette „kun“ jo ikke findes i Paragrafen, og at det findes i adskillige andre af Grundlovens Paragrafer. Men det er jo ganske naturligt, thi hvis „kun“ var skudt ind i Paragrafen, vilde denne komme til at indeholde noget Andet, end den nu indeholder, og noget Andet, end hvad der har været tilfjeldet; saa vilde den nemlig kun komme til at indeholde en Regel om Maaden, hvorpaa Forsatningen skulde gives, men saa vilde Tilfagnet, Raabudet, blive borte. Altsaa, Folkekirkens Forsatning skal ordnes ved Lov, og, udtalte den daværende Kultusminister Madvig, indtil dette sker, indtil denne Udløsning af Statsherredømmet, som Folkekirken hidtil har befundet sig i, har fundet Sted af Lov-

givningsveien, indtil da blive vi ved den hidtidige Form for den kirkelige Styrelse. Man har fremhævet disse Udtalelser af Madvig fra 1849 som et Bevis for, at Administrationen nu havde Ret til at organisere Kirkevaadet. Men det synes mig, at Madvigs Udtalelse bestemt godtgjør det Modsatte. Han siger, at den gamle, den hidtilværende Styrelsesform for Kirken skal vedblive, indtil den nye Kirkeform er tilveiebragt, men hvorledes var og er den gamle Kirkeform? Er den saaledes, at Folkekirken i nogenstøhest Henseende har retlig Selvstændighed? Folkekirken er jo den Dag idag ikke noget Samfund i retlig Forstand, den er jo blot en Afdeling under Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, et Departement, en Gren af den almindelige Statsstyrelse. Dette er og var jo den gamle Styrelsesform, det var den, man skulde høre fra, saaledes at man opnaaede en vis Selvstændighed, fik en retlig organiseret Tilværelse, det var Hensigten. Der ligger altsaa i Madvigs Udtalelser den Gang, at man maa vedblive at administrere paa det givne gamle Grundlag, indtil Lovgivningsmagten har tilveiebragt den tilfjeldte Forsatning. Men hvorledes denne Udtalelse kan opfattes som Bevis for, at Administrationen paa egen Haand har Lov til at gaa ud over den gamle Styrelsesform, forlade det gamle Grundlag og tilveiebringe en Institution, der aabenbart hører hen under det, som Grundloven vil have indført ved Lov i Fremtiden, er mig usatteligt. Nu kan der ganske vist strides om, hvor Lidt eller hvor Meget der falder ind under Begrebet Forsatning, og der er blevet stridt meget derom, men hvor delte Meningerne end ere herom, er der en Ting, som er sikker, og det er, at under Begrebet „Forsatning“ i Grundlovens § 75 falder absolut en Organisation af Folkekirken, hvorved den faar et eget Organ. Man kan som i 1857 under Kultusminister Hall disputere om, hvorvidt frivillige Menighedsraads Oprettelse efter Initiativ af Ministeriet er et Skridt, der falder ind under „Forsatning“ i Grundloven. Man kan disputere om, hvorvidt det, at Præster opfordres til at møde paa Landemoder, vedkommer Forsatningen. Man kan ligeledes disputere om, hvorvidt Bestemmelser om Kirkers Brug vedkommer eller ikke vedkommer Forsatningen. Alt dette kan man disputere om, og derfor er det slet ikke noget Bevis for den af det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Goos) hævdede Fortolkning, at der ad administrativ Vej er truffet Bestemmelser angaaende disse tre forskellige Forhold. Man kan saa meget imindre paaberaabe sig disse Exempler som Argumenter, som det jo